

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ludolphi, rectoris ecclesiae parochialis in Suchem, De
itinere terrae sanctae liber**

Ludolphus <Suchensis>

Stuttgart, 1851

II. De Constantinopoli

urn:nbn:de:hbz:466:1-9333

diosa. Tamen qui id laborare posset secure, ille per terram et non per mare usque ad Constantinopolim bene perveniret. Et de hac civitate modicum dicam.

II. DE CONSTANTINOPOLI.

Constantinopolis est civitas pulcherrima et multum magna, habens in gyro octo miliaria, figura triangulari facta, in modum et formam Romæ structuris ædificata, et est duobus angulis super maris brachium quod sancti Georgii dicitur situata, et tertium eius angulum habet infra¹ terram. Et est ipsa civitas variis et diversis ornamentis redimita, quam imperator Constantinus construxit et eam Constantinopolim nominavit et Græci nunc eam Bolos² appellant. In hac civitate est ecclesia miræ magnitudinis et pulchritudinis, qua credo non sit maior in toto mundo. Nam navis extensis omnibus velis se commode in ea vertere posset, eiusque magnitudinem plene scribere non sum ausus. Hæc ecclesia in honorem sanctæ Sophiæ in græco, id est transfigurationis domini in latino³, est consecrata. Et est multis magnis et diversis solemnibus reliquiis ornata, scilicet veste inconsutili, et uno clavo domini, spongia, calamo et aliis diversorum sanctorum reliquiis redimita. In medio huius ecclesiæ stat magna columna marmorea et desuper imago Iustiniani imperatoris equestris ærea et optime deaurata, corona imperiali et regalibus vestimentis bene ornata, habens pomum aureum more imperiali in manu sinistra, et versus orientem rebellibus minatur dextra⁴. In hac etiam ecclesia est pars columnæ, in qua flagellatus erat Iesus. Et quam plurima sanctorum corpora et romanorum pontificum in ea requiescent. Unde sciendum, quod⁵ temporibus meis quidam armigeri ibidem de Catelonia⁶ venerunt et imperatori Constantinopolis pro stipendio servierunt, qui in eorum recessu imperatori pro reliquiis specialiter supplicabant. Quibus imperator annuit, ponens tot san-

1. So A und B. C supra. M uff dem land. — 2. Das ist πόλις. —

3. M. dieselbe kirch ist in der ere Sant Sophoniæ gebuwen, das ist in latin in der ere der erklärung des heren. Es scheint, Ludolf verstand nicht Griechisch. — 4. Ähnlich bei Johann von Maundeville. — 5. Diese drei Worte fehlen in BCM. — 6. So A und B. CMF dagegen Calcidonia.

ctorum corpora quot fuerunt capitales, et a longe steterunt et secundum dignitatem cuiuslibet elegerunt et quivis eorum secundum, quod meruit, integrum sacrum corpus obtinuit, et omnes contenti ad propria cum gaudio sunt reversi. De aliis vero huius ecclesiæ ornamenti non sum ausus amplius enarrare. In hac civitate assidue habitat Græcorum imperator. Et ille, qui temporibus meis fuit imperator, habuit sororem ducis Henrici de Brunswick in contoralem, qua defuncta duxit sororem comitis Sabaudiae ¹. Item in hac civitate degit patriarcha Græcorum, cui ipsi Græci, ut Latini papæ, per omnia obediunt et dominum apostolicum non curant nec de ipso aliquid observant, exceptis suis sententiis. Nam postquam Græci ab ecclesia romana per hæresim erant divisi, ipsum patriarcham elegerunt et ipsi ut papæ obediunt in præsentem diem. Item in Constantinopoli omnia, scilicet frumentum, carnes et pisces et huiusmodi quasi pro nihilo habentur et numquam est ibi alicuius rei caristia ², excepti vini, quod de Neapoli ibidem deportatur. Item in eadem civitate quam diversæ degunt nationes. Est ibi etiam multum frigus, itaque carnes salsæ ibidem fiunt et efficiuntur quæ in aliis Asiæ partibus propter calores effici non possunt. Etiam ibi rhombus capitur et desiccatur et per totam Asiam deportatur exinde ³. In hac etiam civitate antiquo imperatoris palatio sunt quædam vasa lapidea, quæ per se aqua adimplentur et statim exsiccantur, et iterum per se adimplentur, et iterum per se exsiccantur. Item ibidem optimæ margaritæ et magnæ in maxima quantitate in optimo foro reperiuntur. Et est sciendum, quod imperator Græcorum et ipsi Græci quondam totam Asiam maiorem et minorem sub se habuerunt et possederunt, sed postquam ab ecclesia romana per schisma erant divisi, ipsas terras quasi totaliter amiserunt. Nam sententia contra

1. *Andronicus III Palæologus*, Kaiser 1321 bis 1341, war zuerst vermählt mit Agnes (später Irene genannt), der Tochter Herzogs Heinrichs I und Schwester Heinrichs II Herzogs von Braunschweig, in zweiter Ehe aber mit Anna, der Tochter des Grafen Amadeus V von Savoyen. — 2. So A und B. penuria C. Über das Wort carestia, das italienisch ist, vergl. Du Cange, Gloss. T. II. p. 179. — 3. Diesen Satz haben nur A und B an dieser Stelle. In C folgt er unten an unpassender Stelle. Der Fisch rhombus, die Butte, Scholle, pleuronectes rhombus L., ist im mittelländischen Meere, doch auch in der Ostsee, häufig.

eos est data, quod si quis potest eos capere, ipsos licite, ut pecus, potest vendere, et terram si quis Latinus violenter poterit acquirere, licite poterit obtainere, quoisque ad gremium sanctæ matris ecclesiæ revertantur et convertantur. Unde maximas terras et regna amiserunt, ut postea audietis.

III. DE VIA PER TERRAM ET DE REGNO GARP.

Sed ut redeam ad propositum, Constantinopoli dimissa, postea per terram potest iri ad terram sanctam, si secure posset propter Tartaros et Turchos et alia obstacula diuersa. Sed de Constantinopoli per mare transiri oportet in regnum Cypri, ut postea audiatis. Et haec via, de qua mentionem feci, est usque septentriōnem per terram usque Constantinopolim et de Constantinopoli, si commode et secure fieri posset, per terram et totum mundum iri posset; itaque non oporteret per mare navigari; sic eodem modo per totum mundum per terram iri posset versus meridiem; itaque per mare non oporteret navigari. Et sic deberet iri per Barbariam et regnum Marrochiæ et regnum Granati. Sed Barbari Christianos transire non permittunt. Atque Sarraceni in Hispania et Arrogonia degentes transeunt per hanc viam, limina Machometi ipsorum prophetæ visitare volentes, sed Christiani per hæc regna transire non possunt. Nam hæc duo regna Marrochiæ et Granati sunt potentissima et ditissima et a Sarracenis inhabitata, Soldanum penitus non curantes et semper cum rege Hispaniæ litigantes, et regem de Garp¹, qui Sarracenus est, cuius regnum est in confinibus Hispaniæ, ab ista parte maris contra regem Hispaniæ semper invantes. Et sciendum quod ab ista parte maris adhuc regnum Sarracenorum remansit, nomine regnum de Garp, multum potens in confinibus Hispaniæ situm, ut iam dictum est, et habet multum magnas civitates et munitiones et villas, et credo quod rex de Garp potentior sit Soldano: nam dum necesse fuit, in dimidia die plus quam centum milia robustorum habere potuit armatorum, et iste est qui assidue cum regibus Hispaniæ et Ca-

1. So A und B. Dagegen CFM Grap. Gewöhnlich Algarbe. Es sollte heißen curantia und litigantia, da regna vorhergeht.